

עדכוני פסיקה יוני 2025

ירושה

1. כשרות צוואה:

- **ת"ע 12529-04-21 פלונית נ' פלוניס**
כ-4 שנים לאחר עריכת צוואה לטובת המבקשת, המנוח ניהל הליך לביטול הסכם מתנה לפיו העניק את דירתו למבקשת, אותה דירה שהעניק לה בצוואתו, כשבאותו הליך טען שנעשק ע"י המבקשת שניצלה את בדידותו ובאותו הליך נקבע כי השניים לא היו בני זוג והסכם המתנה בוטל. על בסיס הליך זה (ומבחנים נוספים) התקבלה התנגדות המשיבים לצוואה בטענה לקיומה של השפעה בלתי הוגנת ו"צוואה שנשתכחה" כמו גם התנגדותם לביטול צו הירושה שניתן לטובתם.
- **עמ"ש 78000-05-24 בועז אפגין נ' אלמוני**
כאשר מדובר בצוואה בעדים, במקרה שבו המצווה לא הציג את הצוואה בפני העדים ולא אמר להם שזו צוואתו, לא מתקיים מרכיב יסוד ואין בפנינו צוואה. על כן בענייננו לא ניתן היה לקיים את הצוואה ולו מסיבה זאת.
- **עמ"ש 45311-09-24 פלוני ואח' נ' פלוני**
משנקבע, כי התקיימו בצוואה מרכיבי היסוד הנדרשים מצוואה בפני רשות, וכי לא נפל בה פגם פורמלי- חזקה על הצוואה שהיא צוואת אמת, ועל המתנגדים נטל השכנוע להוכיח את העילות של היעדר כשרות לצוות, מעורבות בעריכת הצוואה, והשפעה לא הוגנת. לאחר שמיעת הראיות והתרשמות מהעדים, קבע ביהמ"ש כי אין ממש בטענת ההשפעה הבלתי הוגנת על המנוח מטעמו של המשיב. אין מקום להתערבות בכך ויש לקבוע כי הקביעות העובדתיות והמסקנות שהוסקו מאלה- מעוגנות היטב ונכונות לגופן. טענת ההשפעה הבלתי הוגנת נבחנה לעומק ובמפורט, בזיקה לתנאים ולמבחנים הנקובים בהלכות לנדון, אשר תכליתם לסייע להכריע האם נשלל רצונו האמתי והחופשי של המצווה עד כדי פסילת צוואתו. המנוח היה אכן, בערוב ימיו, חולה, רתוק למיטתו, ובריאותו הפיסית רעועה מאד. אולם- נסיבות מוכחות אלה, אינן מעידות על מצב קוגניטיבי ותודעתי ירוד. אשר להיעדרה של תעודה רפואית עדכנית למועד עריכת הצוואה- אין חולק, שמדובר בפגם, אשר פועלו בהטלת נטל הוכחת כשירותו של המצווה על כתפי מבקש קיומה של הצוואה ובכך הוא עמד. כעולה מהאמור לא נפלה שגגה בתוצאת פסק הדין ובדין הורה בית המשפט על קיומה של צוואת המנוח.

2. הוראות סותרות וביטול צוואה:

- **בע"מ 9353-01-25 פלונית נ' פלונית**
אין צורך להכריע אם עסקין בצוואות נפרדות, שהוראות סעיף 8א(ב) לחוק הירושה לא חלות עליהן כלל, או שעניין לנו בצוואות הדדיות, שמתנות על תחולת הוראות סעיף 8א(ב)(2)(ב), כפי שמאפשר סעיף 8א(ג), באמצעות "הוראה אחרת". כך או כך, התוצאה בענייננו זהה – המנוחה היתה רשאית לבטל את צוואתה המוקדמת, והוראת ביהמ"ש לענייני משפחה על קיום הצוואה המאוחרת – בדין יסודה.
- **עמ"ש 42471-05-24 פלונית נ' אלמונית**
בפסיקת בית משפט העליון נקבע כי הוראה בהסכם ממון אשר נוגעת לאופן חלוקת העיזבון סותרות את סעיף 8 לחוק הירושה ודינה בטלות. במקרה דנן ההוראה שבמחלוקת בהסכם הממון בין המשיבה למנוח היא הוראה הורשית מובהקת, הנוגדת את הוראת סעיף 8 לחוק הירושה. לפיכך, ההוראה נעדרת תוקף ואין בכוחה כדי לזכות את המשיבה בדירה הרשומה על שם המנוח.